

[Finansministeren.]

endelige vurdering til februar måned, hvor man dog i alt fald har lidt mere sikker grund under fødderne.

Nu ved jeg nok, at det ærede medlem hr. Thestrup sikkert vil svare mig, at også de i februar måned udarbejdede skøn er for lave. Han har allerede i sin tale nævnt eksemplet fra finansåret 1959-60. Jeg er bange for, at det ærede medlem i nogen grad undervurderer vanskelighederne ved at skønne over denne indtægtspost i en periode, hvor de økonomiske forhold forandrer sig kraftigt, således som tilfældet bl. a. var sidste år. Jeg kan måske her minde om, at der ikke i foråret 1959 fra oppositionens side blev givet udtryk for, at det daværende overslag over forbrugsbeskattningen lå meget væsentlig for lavt. Men det er måske mere overbevisende, hvis jeg nævner det parallelle tilfælde, som vi var ude for sidst, da vi her i landet havde et betydeligt opsving i den økonomiske aktivitet, nemlig i 1953-54. Det viser sig nemlig, når man går disse gamle skøn igennem, at overskuddet på drifts- og anlægsbudgettet for 1953-54 blev 400 mill. kr. større end budgetteret. Det er jo et beløb, der ville have været lidt større i dag, og det viser sig karakteristisk nok, at en væsentlig årsag hertil er, at forbrugsafgifterne dengang indbragte ca. 10 pct. mere end budgetteret, i øvrigt ganske det samme som i 1959-60.

Det ærede medlem hr. Thestrup var i denne forbindelse også inde på spørgsmålet om, hvorvidt finanslovsforslaget har en reel værdi som budget betragtet, når budgetteringen af store indtægtsposter er så usikker. Nu er det jo et ganske usædvanligt eksempel, vi oplevede i 1959-60. For indværende år formoder jeg ikke at forskellen mellem det i februar udarbejdede skøn og regnskabet bliver så stort; men selv bortset herfra vil jeg minde om, at budgettet — når vi ser bort fra denne post og nogle enkelte andre, som også er stærkt påvirket af det økonomiske forløb — giver et realistisk, for mange poster endda et ganske nøjagtigt skøn over indtægts- og udgiftsbeløbene, og til syvende og sidst er det afgørende vel også at nå frem til en realistisk bedømmelse af udgifterne. I det lange løb er det jo da udgifternes størrelse, der bliver bestemmende for skatteudskrivningens høj-

de, og det er på dette område, at den detaljerede gennemgang af budgettet i det høje ting er mest værdifuld.

Den tilsvarende kontrol med statsindtægterne ligger jo først og fremmest i folketingets behandling af de enkelte skatte-love. Jeg forstår derfor heller ikke, at det ærede medlem kan påstå, at befolkningen ikke har klarhed over, hvor meget der udskrives i skat. At vi ikke med nøjagtighed kender det samlede beløb, der vil blive opkrævet i det kommende finansår, er noget andet. Det ville være en stor ulempe, såfremt finanspolitikken stiledede mod fuldstændig balance mellem indtægter og udgifter, og jeg kan ikke tro, det er en sådan tilstand, det ærede medlem egentlig helst så hen til, altså med andre ord en situation, hvor man helt opgav den konjunkturudlignende finanspolitik.

Det ærede medlem gik så vidt som at rejse spørgsmål om, hvorvidt det var grundlovmæssigt korrekt at fravige balancen på statsbudgettet. Jeg ved godt, at det høje ting ikke har nogen mere nidkær vogter af grundloven end det ærede medlem; men mon dog ikke det ærede medlem kan berolige sin samvittighed med tanken om, at alle de finanspolitiske dispositioner, der træffes, nu engang sker ved lov? Det ville jo også være mærkeligt, om man ikke skulle have haft dette forhold for øje, da grundloven blev ændret i 1953 på et tidspunkt, hvor man allerede gennem en lang årrække havde fastholdt et betydeligt overskud på drifts- og anlægsbudgettet og i nogle af efterkrigsårene endog på det samlede budget.

For resten ville det også være sært, for i hvert fald venstre og, så vidt jeg husker, også de konservative har denne form for politik nævnt som ønskværdig i deres programmer. Hvordan så disse programmer kan forliges med VK-programmet, er et andet spørgsmål.

Det ærede medlem hr. Thestrups bekymringer ved de store statsoverskud var dog ikke blot af forfatningsmæssig karakter. Han var — ligesom i øvrigt også det ærede medlem hr. Anders Andersen — inde på, at de stigende indtægter så at sige automatisk trak stadig stigende statsudgifter med sig. Jeg ved ikke, om det ærede medlems bekymringer udsprang af de meget